

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Tvrtka Tromont izgradila novi pogon

Tvrtka Tromont s proizvodnim pogonom u Splitu izgradila je suvremeni proizvodni pogon u Proizvodnoj zoni Čaporice kod Trilja s ciljem povratka metalske industrije na ove prostore.

Investicija u proizvodni pogon uključila je kupnju strojeva za oko 10 milijuna eura. Sredstva su velikim dijelom osigurana iz vlastitog kapitala, dijelom iz poslovnih banaka, a dio je iz poticajnih sredstava.

U Hrvatskoj ne postoji tvornica koja proizvodi sve instalacijske elemente. Uvozni kineski proizvodi velika su konkurencija Tromontovim proizvodima.

Proizvodni pogon zauzima 2500 m², skladišni prostor oko 1200 m², elektroradionica 1200 m², a ostatak je administrativno-poslovni prostor. Proširenjem još jedne etaže nastoji se povećati proizvodne kapacitete, smjestiti opremu projektnog ureda, organizirati urede namijenjene administraciji i računovodstvu kao i razvoju novih tehnologija. Proizvodnja ima odjel za proizvodnju ventilacijskih elemenata, ventilacijskih kanala i spiro-cijevi, odjel za obradu tankih limova i elektroradionicu. U izdvojenom dijelu provodi se plastifikacija i antikoroziivna zaštita. U Tromontu imaju novi tip suvremene prirubnice za kanale koji služi za ubrzavanje izrade ventilacijskih kanala na nov način. Ugrađeni su također moderni strojevi, kombinirka za dodavanje i sortiranje gotovih proizvoda, stroj za izradu elektroormara, ormara automatike, hidroormara i vatrodojavnih ormarića. Hrvatski dobavljači osiguravaju repromaterijal. Djelatnost tvrtke proširila se na brodogradnju te provode remont inozemnog luksuznog broda. H. K.

Lanxess ulaže 20 milijuna eura u umrežene arome

- Poslovno područje Advanced Industrial Intermediates dalje izgrađuje proizvodnju krezola u Leverkusenu
- Završetak projekta očekuje se sredinom 2013. godine
- Planiraju se daljnje investicije

Leverkusen – Koncern za specijalnu kemiju Lanxess dalje izgrađuje proizvodnju krezola na lokaciji Leverkusen. Već sredinom 2013. planira se daljnje povećanje kapaciteta za oko 20 % tog izuzetno kvalitetnog međuproizvoda na svjetskom tržištu. Uz ostale primjene krezoli se često upotrebljavaju u proizvodnji vitamina E, smola, sredstava za zaštitu od plamena kao i u području agrokemikalija.

“Ovom investicijom u iznosu od oko 20 milijuna eura za proširenje proizvodnje Lanxess naglašava određenje kompanije na Njemačku, odnosno Sjevernu Rajnu-Vestfaliju kao industrijsku lokaciju”, objašnjava Werner Breuers, član predsjedništva tvrtke Lanxess AG. “Očekujemo stalni tržišni rast krezola, tome smo prilagodili naše dugoročne planove”.

Izgradnja je sustavni dio dugoročne poslovne proizvodne strategije. “Za održavanje našeg položaja na svjetskom tržištu u budućno-

sti bit će potrebno također postojano povećanje produktivnosti. Stoga namjeravamo povećati u bliskoj budućnosti kapacitete i drugih izuzetno vrijednih međuproizvoda”, naglašava Hubert Fink, upravitelj poslovnog područja Advanced Industrial Intermediates. “Tako možemo pratiti rast naših kupaca i još bolje odgovoriti njihovim željama za pouzdanom isporukom”.

Poduzeće je već u prvoj fazi proširenja, završenoj 2010. godine, uložilo oko 35 milijuna eura u umrežene arome, povećavajući kapacitete za 60 %.

Umreženi arome: kompleks postrojenja s više od 60 proizvoda

Umreženi arome tvrtke Lanxess proizvode se u složenoj strukturi od ukupno sedam velikih pogona, najvećim dijelom na lokaciji Leverkusen, s daljnjim stupnjevima proizvodnje u Krefeld-Uerdingu, Dormagenu i Brunsbüttelu. Polazna osnova za umrežene arome sastoji se od petrokemijskih sirovina benzena i toluena koji se u različitim kemijskim reakcijskim stupnjevima prerađuju u različite izuzetno kvalitetne međuproizvode. Ti proizvodi, kojih je ukupno više od 60, imaju važnu ulogu u svim područjima svakodnevnog života. Upotrebljavaju se širom svijeta kao najznačajnije polazne sirovine, primjerice za aktivne sastojke farmaceutskih proizvoda i proizvoda za zaštitu biljaka, za parfeme i tvari za okuse, za polimere, kemikalije za papir, za boje, lakove i pigmente.

Poslovno područje Advanced Industrial Intermediates također proizvodi inovativne stabilizatore koji omogućavaju stabilnu pohranu biodizela, što je potrebno da bi takvo gorivo potrošači mogli upotrebljavati. Veliko značenje imaju izuzetno vrijedni međuproizvodi umreženih aromata kao antioksidansi u gumama koji povećavaju radni vijek kotača i time štede novac vozača. Suvremenu informacijsku tehnologiju bilo bi teško zamisliti bez proizvoda na bazi umreženih aromata. U smolama imaju važnu ulogu te su nezaobilazni u proizvodnji mobilnih telefona i računala. Proizvodi iz umreženih aromata također su potrebni u proizvodnji vitamina E koji, osim ostalog, služi kao aditiv za životinjsku hranu i za proizvodnju mentola. Mentol je važan sastavni dio mnogih kemikalija za arome u području oralne higijene i guma za žvakanje. Sadržan je također u mnogim farmaceutskim proizvodima, primjerice za hlađenje bolnih ozljeda.

U tvrtki Lanxess zaposleno je oko 500 suradnika u segmentu umreženih aromata koji godišnje proizvedu i prodaju širom svijeta gotovo 300 000 tona izuzetno vrijednih međuproizvoda. Posebna prednost te integrirane mreže postrojenja je da su u Leverkusenu svi pogoni međusobno povezani sustavom cjevovoda, što omogućava poboljšanu logistiku i značajnu produktivnost kao prednosti u odnosu na konkurenciju. Pogoni u Dormagenu, Krefeldu i Brunsbüttelu povezani su željezničkim i cestovnim transportom. Pri tome je i uporaba energetskih izvora također optimirana.

Moderne tehnologije za aromatske spojeve

Primjenom modernih tehnologija u području aromatskih spojeva Lanxess može iskoristiti, procesuirati i tržišti gotovo sve molekule

koje nastaju u kemijskim procesima. "Zahvaljujući posebnim katalizatorima, imamo tehničke mogućnosti za kontrolu mnogih reakcija tako da nastaju gotovo isključivo tržišni, izuzetno kvalitetni međuproizvodi", objašnjava Fink. "U plasiranju tih proizvoda oslanjamo se na globalnu mrežu prodaje i primjenjujemo u potpunosti sveobuhvatno znanje i tehnologiju naše industrije. Dobro poznavanje tržišta temelj je našeg uspjeha u globalnom poslovanju".

Poslovno područje *Advanced Industrial Intermediates* pripada segmentu *Lanxess-Advanced Intermediates*, a u poslovnoj godini 2010. ostvarilo je promet od 1,321 milijardi eura.

Sve obavijesti o poslovanju tvrtke Lanxess nalaze se na internetskoj stranici <http://presse.lanxess.de>. H. K.

Bayer širi mrežu polikarbonata u Aziji

Tvrtka Bayer nastoji proširiti program poslovanja polikarbonatima u Aziji. Nove investicije obuhvatile su mrežu tehničkih servisa. Istodobno se povećavaju i svjetski kapaciteti kompanije u proizvodnji polikarbonata. U Indiji i Kini u postrojenja za proizvodnju smjesa investirano je oko 100 milijuna dolara. M. B. J.

Ineos u proizvodnji biodizela

Tvrtka Ineos Enterprises izgradila je tvornicu biodizela u Zwijndrechtu u belgijskoj provinciji Antwerpen, vrijednu više od 120 milijuna dolara s kapacitetom koji će u 2012. godini prijeći 2000 kilotona biodizela. Druga tvornica za proizvodnju biodizela iste tvrtke u Grangemouthu u Škotskoj trebala bi biti najveća pojedinačna tvornica te vrste u Europi. M. B. J.

BASF kupio kinesku tvornicu katalizatora

BASF Catalysts kupio je kinesku tvornicu katalizatora za kontrolu emisija motorkotača, Guilin REECat Catalyst. U BASF-u se očekuje da će ukupna emisija motorkotača godišnje rasti za oko 5 %, od toga 40 % u Kini. Zbog toga će i potrebe za tim katalizatorom brže rasti, posebno u Kini. M. B. J.

Metabolix i ADM proizvode bioplastku

Tvrtka Metabolix koja razvija biopolimere izgradila je tvornicu za proizvodnju polihidroksialkanoata, biopolimera koji se dobiva fermentacijskim postupkom. Tvornica je u Clintonu u Iowi, gdje se

nalazi rafinerija na bazi kukuruza, suradnika Archer Daniels Midland (ADM). Kapacitet tvornice je oko 50 kilotona polimera godišnje. M. B. J.

Tokuyama povećava kapacitete za polisilikone

Japanska korporacija Tokuyama Corp. uložila je 375 milijuna dolara u izgradnju nove tvornice polukristalnog silicija u pokrajini Yamaguchi, Japan. Tvornica će proizvoditi do 2500 tona godišnje silicija visoke čistoće za poluvodiče i 500 tona materijala čistoće za solarnu proizvodnju. Povećanje kapaciteta namijenjeno je za zadovoljavanje potreba brzog rasta ovih industrijskih područja. M. B. J.

Teijin povećava proizvodnju polikarbonata

Tvrtka Teijin Chemicals povećava proizvodnju polikarbonata u Kini za 60 %, na 160 kilotona godišnje. Nova proizvodna linija u Jiangu u pokrajini Zhejiang vrijedna je 92 milijuna dolara. M. B. J.

Wacker novi postupak očvršćivanja silikonske gume

Na tradicionalnom internacionalnom sajmu za preradu plastičnih masa Fakuma 2011, održanom od 18. do 22. listopada 2011. u Friedrichshafenu, Njemačka, tvrtka Wacker prikazala je novu metodu za naknadno očvršćivanje silikonske gume. Postupak se provodi u specijalnoj vakuumskoj peći, koja je razvijena u suradnji s proizvođačem sustava za sušenje Ebert Trocknungsanlagen GmbH iz Bodenkirchena, Njemačka. Proces se provodi kod temperatura između 150 i 200 °C i tlakova od samo 100 milibara, čime se znatno smanjuje protok zraka potreban za ventilaciju komore peći. Integrirani sustav recikliranja izlaznog zraka posebnost je postupka kod oslobađanja niskomolekularnih komponenti silikona tijekom procesa naknadne obrade, koje se apsorbiraju iz struje zraka. Te se odvajaju u pročišćivačima zraka i zatim vraćaju u peć, čime se smanjuje koncentracija u izlaznom zraku. Nova je metoda vrlo učinkovita, sigurna zahvaljujući radu pri niskom tlaku, sa znatno smanjenim emisijama i energijski štedljivija za oko 20 %. Obradjeni silikonski materijali imaju mehanička svojstva jednaka onima obrađenima standardnim postupkom, pogodni su za primjenu za hranu, kao i u medicini. Blagi termički postupak očvršćivanja pogodan je i za osjetljive dvokomponentne lijevane proizvode i dijele izrađene od organske plastike. M. B. J.